

Sular Yükselirken

ROMAN

ANJA

KAMPMANN

ÇEVİRİ: REGAİP MİNARECİ

ANJA KAMPMANN

SULAR
YÜKSELİRKEN

Can Çağdaş

Sular Yükselirken, Anja Kampmann

Almanca aslından çeviren: Regaip Minareci

Wie hoch die Wasser steigen

İlk (bu çeviride kaynak alınan) baskı: Carl Hanser Verlag, Münih 2018

© 2018, Carl Hanser Verlag GmbH & Co. KG, München

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Mayıs 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Didem Bayındır

Editör: Şebnem Sunar

Düzeltili: Melis Oflas

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni ve kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Cevizlik Mah. Hüsreviye Sok. Erşen İş Hanı No: 15 Kat: 3-38

Bakırköy, İstanbul

Sertifika No: 48745

ISBN 978-975-07-6341-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

ANJA KAMPMANN
SULAR
YÜKSELİRKEN

ROMAN

Almanca aslından çeviren

Regaip Minareci

♥can

ANJA KAMPMANN, 1983'te Hamburg'da doğdu. Hamburg Üniversitesi ve Alman Edebiyat Enstitüsü'nde öğrenim gördü. Bir süre radyo için çalıştıktan sonra, Samuel Beckett'in geç dönem eserlerinde sessizlik ve müzikalite konulu doktora tezini tamamladı. Edebiyat hayatına 2016'da şiirle girdi, 2018'de *Sular Yükselirken*'i yayımladı. Leipzig'de yaşıyor.

REGAİP MİNARECİ, 1955'te İstanbul'da doğdu. Münih'te tamamladığı ortaöğrenimin ardından Münih Teknik Üniversitesi'nde Elektronik Mühendisliği okudu. 1977'de Hürriyet grubunda çevirmen olarak çalışma hayatına atıldı. Çeşitli yayın kuruluşlarında editör, yazarlığı müdürü, yayın yönetmeni ve yayın koordinatörü olarak uzun yıllar idari görevlerde bulundu. Çok sayıda klasik ve çağdaş eseri Almancadan dilimize kazandırdı. Avusturya Edebi Çeviri Devlet Ödülü sahibidir.

*"There's a new continent at your doorstep, William."*¹

Arthur Miller

1. (İng.) Ayaaının dibinde yeni bir kıta var William. (Y.N.)

Şu dışarıdaki fırtınalar insanlara göre değil. Çok uzaklardan yaklaşılsa uzun zaman karanlık olurdu, dağ gibi dalgalar yağmuru yutardı, yıldırımları yutardı, ortalık metal ve tuz kokardı, ama kokuyu alacak kimse yok. Bir göz de yok. Deniz bir yükselip bir alçaldı. Ne güney var ne de kuzey. Sular, fırtınanın kimselerin duyamayacağı çığlıklarını bile yuttu. Karanlık, gitgide genişleyen alanlar, zifirî karanlıkta vuran dalgalar ve biraz ötede, arkaya doğru, uzaklardaki aydınlık dalgaların yuttuğu bir parlıtı, anlık bir ziya sadece.

Cantarell

Asfalt üzerindeki uzun çizgileri izleyerek ilerlemişlerdi, Mátyás önden yürüyordu, pervanelerin rüzgârı giysilerini bedenlerine yapıştırmıştı, yorgunluk ve kuşku yokmuş da sadece helikopterin uğultusu varmış gibiydi; epeyce uzakta, pistin arkasında, dalgaların üzerine çarpıkça parçalandığı ve uzaklarda çağıldayan kocaman bir ışık olup dağıldığı bir dalgakıranın beyaz ucunu gördü.

Bulutlar sabah yoğunlaşmıştı, Faroe Adaları'ndan esen bir kasırga okyanus üzerinden Fas kıyılarına doğru ilerliyordu, oralarda hava sıcaklığı günlerdir ve haftalardır iyice yükselmişti, onlarsa helikopter pisti üzerindeki uzun banklara yorgun argın uzanmış, bütün bu olanlardan bihaber diler, muşamba kaplı zemine kola otomatlarının ışığı vururken onlar uzunca zamandır helikopter bekliyordu.

Sidi Ifni'nin helikopter pistini, buradan son birkaç kez yola çıktıkları o kurşun rengi saat beş ışığı dışında ilk kez görüyordu. Bekleme salonu, hava daha aydınlanmadan çantalarını kontrol için önleri sıra iten adamlarla dolmuştu, havada kahve kokusu vardı ve az konuşuluyordu, adamların birkaçı gece Rabat'ta inmiş, güneye doğru yolculuklarına karayolu üzerinden devam etmişti; buraya geldiklerinde deniz henüz kurşunî ve engindi ve rüzgâr öyle şiddetliydi ki sigara içmek için gönüllü ola-

rak şu küçük odaya geçmişler ve ayakları zemine sıkıca vidalanmış masa ve bankların bulunduğu güvertedeki kapalı konteynere girmiş gibi hissetmişlerdi.

Mátyás, Waclaw'ın yanında yere çömelmiş, çantasında bir şeyler ararken ilk helikopter nihayet piste indi ve sessizce açılıp kapanan, kusursuz bir bıçak ağzını andıran kenarları mavi mavi parlayan camlı kapıdan gitgide daha çok adam çıkmaya başladı.

Adamlar çantalarını omuzlarına vurdular, bazıları güneş gözlüğü takmıştı, bekleme salonunun gözleri kamaştıran ışığında adımları ağır ve soğuktu. Waclaw, bu adamların çok azını tanıyordu. Sondajlara iki ay önce başlanmıştı; okyanus, Kuzey Afrika kıta sahanlığına doğru gürleyerek yanlarından akıp giderken onlar sahilden seksen mil açıkta kumtaşı ve bazalt tabakalarını delmiş ama emeklerinin karşılığı çamur ve taş olmuştu yalnızca. Petrolün –ki o da varsa tabii– çok derinlerde olduğu onlara en başta söylenmişti. *Bu bok çukurlarından* hiç değilse birinde bir şey bulmadıkları sürece sınırlar gerginliğini koruyordu, iş akışı ağırlaşmıştı adeta, Meksika Campeche Koyu'na benzemiyordu burası, Cantarell Sahası'nda petrolle tıka basa dolu yatağa yeni kamışlar sokmak –arılarının sonbaharın son olgun meyvelerini özümsemesi gibi– birkaç yıllığına doymak için yeterliydi.

Meksika değildi burası, üstelik adamlar karaya çıktıklarında bitkin ve çok gergindi, bagajlardan biri havada uçtu, bir yunus ya da doldurulmuş bir yabandomuzu boyutlarında bir çantaydı bu, *he Budapest*, Mátyás kollarını son anda havaya kaldırabilmişti ve çanta önüne pat diye indi, Mátyás'ın bukleleri hâlâ inip kalkıyordu, devasa et yığını yaklaşıp ona sarılıncaya kadar bir an bakıştılar, *he Texas*.

Açıklarda kıyamet kopuyor, dedi Trevor, kimse denize açılmaya kalkışmaz, böyle devam ederse limanları kapatırlar.

Elindeki bir parça kuru eti kemiriyordu, İngilizcesi bir ton taş indirirken sarsılıyormuşçasına bozuktu.

Yeni adam nasıl? diye sordu Mátyás; Roy da yanlarına geldi, çevrelerinde gelenlerden, gidenlerden ve işler başlamadan önce üzerlerine çöken uykudan, ter kokusundan ve gerginlikten bir anda bir çember oluştu. Wacław bazen büyük koşullardaki çıkış takozlarını, üç at bakıcısı tarafından getirilirken heyecandan titreyen, sırtlarında jokeyin iki büklüm oturduğu atları ya da boğalar koşarak gelirken sokaklardaki seyircilerin önüne çekilen çelik direkleri, terli hayvanlardan yayılan kokuyu hatırladı.

Amcığın teki, dedi Roy, yoksa siz oralarda kravatlı birini gördünüz mü hiç? Otuz yıldır görmedim. Sıkışmış, ihtiyaç gidermek isteyen birine benziyor – kaşlarını kaldırıp parmaklarını birkaç kez şaklattı. Adamlar kahkahayı bastı, birkaçı alkış tuttu, sırtlar sıvazlandı ama Roy ciddiyetini bozmadı. İş ciddiye bindiğinde bizi suçlamaya kalkışacak adamı ne yapalım, dedi. Bakışlarını Waclaw'a çevirip alçak sesle konuşmuştu. Onlar henüz genç, dedi, bunun ne demek olduğunu bilmezler.

Kısa bir an daha yan yana durdular, sonra cam kapılar bekleyenlerin arkasında kapandı.

1. Bölüm

Batı Rüzgârı

Geceye bürünmüş deniz, karşılaşılabilecek en karanlık şeydir. Ay, kara bulutların ardında kaybolmuştu, ufuksa dağ gibi dalgaların içinde tekrar ve tekrar soluk alabilmek için şahlandığı siyahlıktan ayırt edilemez olmuştu; bu arada rüzgâr da köpük namına ne varsa dalgalara şaklatıp duruyordu. Epeyce aşağılarda platform uzun çelik halatlarının ucunda sallanıyor, denizin dibine gömülü bir metre çapındaki çelik ayakları zorluyordu ve dalgalanan kahverengiye parlak ışığını daireler şeklinde yayıyordu.

Vardiyanın sekizinci saatiydi; dar iskele üzerinde emniyet kayışını kuşanıp sondaj kulesinin demirlerine iki eliyle tutundu. Tuzlu rutubet, güçlü ve yoğun bir girdap gibi çevresini sarmıştı ve iş bırakma sinyalini epeydir bekliyordu. Pippo olsa, onları çoktan içeri almıştı ama yeni vardiya amirinin umurunda bile değillerdi, sondajı yarıda kesmektense onları boğulmaya terk etmeyi yeğlerdi. Waclaw, yağmurun açık deniz iskelesinin ayaklarına vuruşunu hissedebiliyordu, platformu herhalde boşaltırlar, diye düşündü, ama artık olmazdı, geriye sadece beklemek kalıyordu; yağmur, projektörlerin önünden neredeyse yatay olarak geçerken kaynak noktaları sarsılıp zorlanıyordu; deniz, platforma çılgın bir sürü gibi hü-

cum ediyordu, dalgalar fırtınadan kaçıyor ve her şey üzerlerine doğru geliyordu.

Epeyce aşağılardaki döner tabla üzerinde duran adamların bir şeyler söylediğini gördü, ağızları hareket ediyordu, ancak tek duyulabilenler rüzgârdı, köpüren dalgalardı; bir martı alt kısımları bembeyaz parlayan kanatlarını birkaç defa boşuna çırptı.

Zilin çalıp işin bırakılması yarım saat kadar sürmüştü. Artık sadece dayanmaya çalışmış, daracık basamağa sımsıkı basıp beklemişti. Diğer sondaj işçileri hemen gözden kaybolmuştu, birisi kamaralara giden ağır kapıyı açmıştı; bir ışık huzmesi gördü ve ilk grup içeri girmeye başladı. Soğuk, bütün uzuvlarına işlemişti, adımları ağır ve kaskatıydı, bacakları her bir ıslak basamağı ve aralarındaki mesafeyi tanıyordu. Petrol tulumuna çoktan su işlemişti, Waclaw çok üşümüşü ve platform tabanına ayak bastıktan sonra bile hâlâ sımsıkı tutunuyordu.

İçerinin ışığı parlak, ısısı hoştu, hatta postallarını raflara yerleştirip kurumaları için tulumlarını astıkları küçük bölme bile sıcaktı. Diğerleriyle birlikte nihayet sıcak bir ortama girdiği için neşelendiği bile söylenebilirdi. Yeni bir ekipti bu, aşağıdaki döner tabladan sorumlu Albert gibi sadece birkaçını uzun zamandır tanıyordu. Fırtına daha da şiddetlenmişti. Waclaw hiç konuşmadan duş terliklerini giydi, dar koridordan kendi kamaralarına doğru yürüdü. Işık yanıyordu ama Mátyás'ın yatağı boştu. Yorganlar alt ranzada duruyordu, bir an için Mátyás'ın yorganların altına girdiğini düşündü ama kimse yoktu. Kulaklıklar aşağı doğru sarkmıştı, Walkman yastığın yanında duruyordu. Waclaw kabloyu eline doladı. Soran bir sesle, Mátyás, dedi. Yanıt beklemeden banyonun kapağını açtı. Saat sabahın dördüydü. Sıcak suyu açtı.

Ranzanın önünde yalınayak dururken her yanı ıslaktı daha. İki yorganı da üzerine çaktı, bedeni ıslaktı ve fırtına bir anda çok uzaklardaydı adeta. Bekledi. Sıcaktan üzerine ağırlık çöktü, akşamdan beri hiçbir şey yememişti. Bu da yeni âdetti, sondaj ustası onları farklı vardiyalara vermişti.

Koridorun floresan ışığı altında teni her zamanki gibi solgun görünüyordu. Yemekhaneye girdiğinde büfenin önündeki masada oturan adamlar suspus oldular. Çevresine göz gezdirirken yapış yapış olmuş, kendi hareketlerini gölgeleyen plastik sos şişelerinin ardında adamların bakışlarını hissetti. Yanlarında Francis de vardı, kenarda oturuyordu, solgun ve biraz dalgındı. Kalan son birkaç gün için tüylerini kabartan hasta deniz kuşu. Yan masadan şişko domuzlar gibi onlara doğru böğüren vinç operatörünün şakaları karşısında dimdik duruyordu. Shane yeni gelenlere hava atardı, havlar gibi bir sesle ayakçılardan sondaj çamurunun içine daha fazla kimyasal dökmelerini, kendisine su getirmelerini ya da güverteye tekrar tekrar su sıkmalarını isterdi. Ancak herkes yorgun argın yanına oturup açık saçık fıkralarına katlanır hale geldiğinde Shane'in bakışlarında dalgın bir ifade belirirdi, hayatından memnun olduğunun işaretiydi bu. Böyle zamanlarda gözleri camdanmış gibi öylece otururdu. Ama kapının açılıp kapanmasıyla yüzüne can geldi; Waclaw ayartıcı ve alaylı bir tıslama duydu. Ay, ay, dedi Shane, kimi arıyormuşuz biz? Sesi boğuk ve kalındı, şişko birinden çıkıyordu adeta, oysa sıskanın tekiydi, onu tanıdıkları iki yıldan beri yüzünün ortasındaki atmaca burnuyla onları adım adım izlerdi. Kolları, daha doğrusu her yeri yapışkan bir tabakayla kaplıydı. Güvertede, ellerini pençe gibi gösteren sarı iş eldivenleri kullanırdı. Her zamanki laflardı işte. Waclaw arkalarından bakanlara hiç aldırış etmezdi.

Francis hemen yanında oturuyordu, diğerlerinin yarattığı gürültüde iki kadeh içkisini sessizce içiyordu. Waclaw, Mátyás'ın ortalarında olmayışına kızılıyordu. Isıtılmalı tencereden kâsesine iki kepçe çorba doldurdu, içine neredeyse arkası görülen bir dilim tost ekmeği attı ve yemeye başladı. Burada da ışık aşırı parlaktı. Çorba aşırı kahverengi, teni aşırı solgundu. Yemekhane yavaş yavaş doluyordu. İşe ara verildiğinden beri adamlar ya yemeğe geliyorlar ya da kamaralarında uzanıp uyuyorlardı.

Koridorda fırtınanın sesi kesilmiş gibiydi, sarsıntı ve her şey çok uzaklarda kalmıştı. Sinema salonundan kulağına sesler geldi, bir yandan da gitgide hızlanan kendi ayak seslerini ve alüminyum kolları açık renk plastikle kaplı kapıların çarpmasını duyuyordu. Uzun koridoru son kapıya kadar yürüdü, titreyişini her türlü hava koşulunda koruyan köşedeki elektrikli küçük mumun ışığı dışında oda karanlıktı. Burada bazen buluşurlardı, Mekte'ye çevrili birkaç seccade vardı, ama namaza kimse gelmezdi pek. Mátyás mı? Usulca gülerek duvara yaslanmış olsaydı, şaşırır mıydı? Kapının aralanmasıyla karanlığın içine bir ışık huzmesi düştü. Oda suskundu. Seccadelerin üzerinde gerçekdışı bir sessizlik vardı sadece. Waclaw ortak kullandıkları kamaraya döndü. Kapı aralığından Andrej'in ranzasında yattığını gördü, cep telefonu küçük bir kuş misali omzuna konmuştu – aşağısında sadece kocaman göbeği ve yıpranmış açık renkli pantolonu görünüyordu. Dinlediği şarkı kulağa re-şuşik-şurru gibi geliyordu ve Andrej bunu sabaha kadar tekrar tekrar çalacaktı.

Çorap ve terli atlet kokuları, ince duvarlar. Sabaha karşı dört buçuk olmalıydı, sondaj kulesinin demirleri arasında geçireceği zamana normal koşullarda yaklaşık üç saati kalmıştı, bu da Mátyás'ın vardiya öncesi uykusunun son saatleri anlamına geliyordu. Belki midesi bozulmuştu. Gece, olabilecek en derin karanlığa gömülüydü

henüz, tek bir ışık huzmesi yoktu. Bir seferinde güvertenin kapısını düzgün kapatmamış ve sular kamaralarının önüne kadar gelmişti. Mátyás'ı tanımadan çok önceydi bu, o zamanlar oradaki haftalar ısıya, bir tür renge bürünmemiştir henüz; Waclaw bunu ikisinin eşyalarının o bildik karışıklığı oluşturmamasından anlıyordu.

Çantaların üzerinden atlayıp yatağına yattı, sırtüstü uzanıp gerindi. Işığı o gelir diye söndürmedi ve gözlerini kapamaya çalıştı. Şu platformun yüzdüğüne güvenebilirlerdi, yeterince yüksekte olduklarına –deniz seviyesinin on iki metre üzerinde– ve sulara gömülmeyeceklerine güvenilebilirlerdi, ama neye güven vardı ki? Burada yüzen şey çelikti, *Ocean Monarch* güneye getirilmeden önce Baltık Denizi'nde yıllarca yatmıştı, yarı dalgıç platformdu, yaşlı bir devdi, Waclaw'ın başucundaki duvarda başka işçilerden kalma yağ lekeleri parlıyordu. Açıklarda sayısız geceler. Mátyás, sondaj döküntülerini analiz etmişti, çamur tabakası parçalarını ve kıymıklarını tanıyan biriydi, ilkçağlardan önce deniz tabanında hangi ormanların oluştuğunu bilirdi. Waclaw bu kadar çok gülen biriyle hiç karşılaşmamıştı, denizde geçen haftalarla baş etmesini bilen çocuksu denebilecek bir tarzı vardı. Yüz ifadesi, Waclaw'da daha ilk günden iskambil kâğıtlarını, sarı giysiler içindeki palyaçoğu çağrıştırmıştı. Eğitim aldıkları geniş hangarlarda eğitmenleri her adanın altına monte edilen bacaklar gibi Amerikan r'lerini her cümlesinin altına yerleştirirken ve okyanuslardaki ve petrol bölgelerindeki sınırsız denebilecek özgürlükten söz ederken, Mátyás buklelerinin arasından uzaklara bakmakla yetiniyor, ağzını açmıyordu. Babası Macar'dı, geçmişte yaşanan isyanlardan biri ailesini Budapeşte'nin kalbinden koparıp taşraya savurmuştu, o da oradaki bir ziraat işletmesinde demirci çırağı olacaktı; nal, buhar, yavru kısrak, göz akı nedir öğrenecek, amcasının midesi-

ni bulandıran o arabasıyla arazide sonu gelmeyen yolculuklar yapacak, kokulara katlanacaktı.

Bu kamarayı altı yıldır paylaşıyorlardı, Meksika Körfezi'ni bir yıl önce geride bırakmışlardı. Dışarıda kudurup alevlenen gece okyanusun ta kendisiydi; burada, kıta sahanlığı sınırı yakınlarında, Fas kıyıları açıklarında resmen kudurmuştu deniz. Waclaw elini çantasına atıp kazağını çıkardı, birdenbire üşümüştü. Eski sondaj ustaları Pippo'yu düşündü, tehlikeli sıtma nöbetleriyle yatağa bağlanmıştı adam. Bu gidişle artık normale dönemeyeceğini söyleyenler vardı. Hastalığının nedeni kıyı yakınlarına kurulan platformlar, Nijer Deltası ve bataklıkli sahillerden gelen sivrisineklerdi, rüzgârın zayıf, havanın çok sıcak olmasıydı, ayrıca enfeksiyon önleyici hapları düzenli almaya kimsenin bünyesi dayanmıyordu. Pippo kaç zamandır bu açıklarda çalışıyordu acaba? Mátyás'ın onu sevdiğini biliyordu. Ancak platforma döndüklerinde görev başında sadece Anderson vardı, kendini tanıtmamıştı bile, kıyıda geçirdikleri birkaç günün mutluluğu böylece uçup gitmişti.

Bir düş görmüş olmalıydı, alarmin tiz sesi çınlarken parça buçuk bir şeyler hatırladı, bir arazide ağaçlar, birkaç tepe. Mátyás'ın çalar saatiydi bu, vardiyasının başlamasına birkaç dakika vardı. Işık hâlâ yanıyordu, içerinin havası boğucu ve rutubetliydi, banyonun kapısını kapatmayı unutmuştu.

Mátyás gelmemişti. Rüzgâr kamaranın duvarına yükleniyordu, koridorda ses yoktu. Çalışmaya birkaç saat daha ara vermek zorunda kalacaklardı muhtemelen. Yan tarafına yatıp gözlerini eşyalara dikti, her şey eskisi gibi duruyordu, sürekli üzerinde taşıdığı sabuntaşı çıkını da oradaydı, her zamanki yerindeydi.

Yorganına iyice sarınmış ve gözlerini bir an kapa-

mıştı ki bir sesle yerinden sıçradı, boğuktu ses, çok uzaklardan geliyordu, koridorda gümbürdeyen adımlara benzemiyordu, o tiz işe devam düdüğünden de farklıydı. İçine hazır olmadığı, ağır bir huzursuzluk çöktü; ansızın vuran gün ışığının, üzerinde belirgin bir hat çizdiği beyaz duvardan kaynaklanıyordu bu duygu sanki. Sıcacık poları da hâlâ dolapta asılıydı.

Ona kazağını götürecekti o halde. Sabah olmuştu, kara bulutlar sabahın mavisini süratle kapatıyordu, ama uzaklarda gümüşü bir parıltı kaybolmamakta ısrarlıydı. Elinde Mátyás'ın poları vardı, onu bir dilek gibi taşıırken makinelerin çalışmasını bir an gerçekdışymış gibi algıladı. *Here we are*, dedi Petrov, arkasından sondaj döküntülerini çıkardıkları açık mavi tankın çevresini dolaştıktan sonra.

Waclaw balçık, taş ve çamurlu toprak dolu o bildik kapları gördü, tanıdığı her şeyi, elekleri, monitörleri, boruları gördü, babacan gülümsemesiyle Petrov'u gördü ama Mátyás'ı göremedi. Arkadaşın bu sabah nerelerde? Petrov, iş gözlüğünü çıkarıp ona baktı. Tıpkı Waclaw'ın da ona baktığı gibi baktı.

Mátyás'ın kendiliğinden çıkagelmesini beklemek istemişti, gecedен beri işler ağır yürüyordu. Ama Petrov'a denizin karanlığını hatırlatmasına gerek yoktu. Aramaya başladılar. Her bölmeyi ararlarken bütün güverteyi, her köşeyi, kıyıya yanaştıklarında kullandıkları iskelelerin teker teker bütün basamaklarını, idman odalarının hepsini, yemekhaneyi ve kendi kamaralarını da birkaç kez aradıkları sırada, anonsların yapıldığı, sondaj ustasının işçilerle alışkanlık haline getirdiği sorgulamasını yürüttüğü ve gökyüzünün neredeyse pırıl pırıl bir sabaha aydınlandığı, güne dair hiçbir şeyin ve suyun üzerindeki deniz kuşlarından hiçbirinin gerçek olamayacağı bir sırada, telsiz konuşmalarının yapıldığı, ona sıcak bir içecek

getirildiği ve Waclaw'ın iskelenin her bir ayağını gözle-riyle taradığı, su yüzeyinin delice parıldadığı, onu zorla içeriye çekmeye çalıştıkları ve sonunda tankların arasına oturttukları ve suyun içine kusursuz yuvarlak bir güneşin gömüldüğü sırada fark etti Waclaw elinde hâlâ bir şeyi sımsıkı tuttuğunu, bir zamanlar Mátyás'ın polar ka-zağı olan şeyin ancak akşamın inip ufuk çizgisinin düm-düz olduğu saatte ete kemiğe büründüğünü kavradı.

Waclaw o gece dalgalanan deniz üzerinde yatarken ay küçülmüştü adeta. Yatağındaydı ve postalları hâlâ ayağındaydı, yastığından birkaç tüy fıskırmıştı. Devasa bir yaratık, dünden ne varsa hepsini alıp götürmüştü. Kamarada ayakta dururken kulaklığını açtığına pişman oldu. Yaratığın onları alıp götürdüğünü düşündü, olanla-rı hiçbir şekilde durduramadığını, artık akşam olduğunu, fırtınanın dindiğini, havanın her zamanki gibi karardığını düşündü. Koridordan sesler duydu, işçiler sırtlarında ter-li tişörtleriyle yemekhaneye gidiyorlardı, acıkmışlardı, yemek kokusu geliyordu ve Waclaw kamarada kalamazdı. Dışarı çıktı. Deniz sakin sayılırdı. Ona bakması için arada bir yanına birini yolluyorlardı, bir seferinde Petrov gelip ona sigara ikram etti ve Waclaw adamın konuşma-dan yanında sigara içişini izledi.

Burada işine mal olabilir bu sigara, dedi Waclaw; Petrov usulca güldü, bir nefes daha çekip dosdoğru deni-ze baktı.

Sana da sorular soracaklar, dedi.

Onu aramaya kimseyi yollamayacaklar, değil mi?

Hayır, dedi Petrov, yollamayacaklar.

Bir süre sustular. *Flare*¹ hâlâ yanıyordu, projektörle-

1. Petrol platformlarında yanan meşale. (Ç.N.)

rin ışığında bir martı uçu, kuşlar bazen tankerlerin oradan geliyordu.

Şimdi ne yapacaksın, diye sordu Petrov. Nereye gideceksin?

Sulara baktılar; ortalık kararıyor ve çalkantının üzerinde hafiften bir parıltı yüzüyordu.

Geri döneceğim, dedi Waclaw.

Nereye?

Waclaw adamın gözlerinde bir gülümse görür gibi oldu.

Neyin var senin, diye sordu sonra.

Çoluk çocuk, dedi Petrov. Lanet olsun, burada parayı rahat kazandığımızı düşünüyorlar. Herkes öyle sanıyor.

Sonuncu ışık uzaklardan gelip çenesindeki kırılmış sakallara vurmuştu.

Damlalar düşüyor, arkalarındaki boş tankın üzerine pıt pıt iniyordu, rüzgâr hızlanmış, demirlere ve halatlara vuruyordu. Petrov kapüşonunu başına geçirdi.

Seni şimdi burada bırakamam Wenzel. Gel, içeri girelim.

Petrov bir kolunu Waclaw'a doladı; sonraki günlerin de yağmurlu geçeceğini, yağmurlu ve bulutlu olacağını, bulutların kayıp gideceğini bilen bir koldu bu. Kamaraya gidemezdi, Petrov'a *dobranoc*¹ deyip yemekhaneye geçti, tezgâhın arkasında şişko Lúkacs duruyordu; Lúkacs onu görür görmez sanki yanı sıra bir gölge yürüyormuş gibi aşçı şapkasını avuçlarının arasında ezmeye başlamıştı. Waclaw konuşanların seslerini alçalttığı fark etti. Mikael ve Ray ve Steve; içlerinden biri bir sandalye çekti.

Wenzel, yanımıza oturmak ister misin?

1. (Lehçe) İyi geceler. (Y.N.)

Açık denizde petrol sondajı yapan namıdiğer Waclaw Wenzel Groszak fırtınalı bir gecede tek arkadaşı Mátyás'ı kaybeder ve ardından Mátyás'ın eşyalarını ailesine teslim etmek üzere Macaristan'a gider. Sonrası belirsizdir: Geri dönüp petrol çıkarmaya devam edecek midir? Yaşadığı ikilemin ardından Wenzel, Malta ve İtalya üzerinden kuzeye, Ruhr bölgesine doğru yola çıkar. Eski aşkı Milena'ya yaklaştıkça hayata dönüş yolunu bulup bulamayacağı da belirginleşmeye başlar.

Sular Yükselirken hayatın beklenmedik kavşaklarına uğrayan, lirik bir roman: Okurunu açık deniz platformlarında gaddarca çalıştırılan petrol işçilerinin dünyasından alıp geçmişinin, kimliğinin ve evinin peşine düşen bir adamın arayışıyla buluşturuyor. Anja Kampmann *Sular Yükselirken*'de bizi dipsiz bir kuyudan çıkmanın mümkün olup olmadığı sorusuyla baş başa bırakıyor.

#almanedebiyatı #açıkdeniz #petrol #dostluk #kayıp #arayış #hayatadönme
#yolromanı

